

Medlems Ord maa have en ikke ringe Vægt, men, som det ærede Medlem selv fremhævede, det er jo muligt, at der foreligger Kendsgerninger, som have kunnet svække Virkningen af de Synspunkter, som han anlagde ud fra, hvad der i hans Ministertid var sket.

Naar jeg nu skal tage Ordet i denne saa højst alvorlige og vanskelige Sag, saa vil jeg sige, at der er et Synspunkt, som fra Venstres Side er blevet lagt til Grund for Afgørelsen af Spørgsmaalet om, hvorledes vort Forsvar rettest kunde ordnes, et Synspunkt, som jeg aldrig har delt. Det er nemlig det Synspunkt, at Sjælland er Danmarks naturlige Fæstning. Det er jo aabenbart, at det er det Synspunkt, som ligger bagved Forsvarskommissionens Synsmaade, at Hovedopgaven for os Danske under en Kamp er at forsvare Sjælland, hvorved det jo ogsaa maa være Forudsætningen, at det er en Opgave, der kan løses. Jeg maa sige, at den Gang, jeg var en Modstander af Københavns Befæstning, hvad jeg ligesom mine politiske Meningsfæller har været, var det ud fra det Synspunkt, at det at forsvare en Fæstning af Københavns Størrelse og Omfang med en saa stor Mængde Indvaanere var en for stor militær Opgave for en lille Stat som os. Derfor ræsonnerede jeg saaledes, at vi maa i Virkeligheden stille os en mindre Opgave. Det var desuden min Opfattelse, at vi ikke kunde gøre Regning paa at faa alle vore Stridskræfter samlede. Vi maatte derfor, mente jeg, have en lille Fæstning i Jylland og en lille Fæstning paa Sjælland, og Forsvaret for disse smaa Fæstninger blev i Virkeligheden vor militære Opgave. Jeg ser ikke bort fra, at vi ogsaa have den videre gaaende Opgave at gøre Modstand paa vort Lands Grænser. Men det var mig klart, at overfor de Angreb, der kunde ventes der, vilde en saadan Modstand meget hurtigt kunne trænges tilbage, saa at det i Virkeligheden, naar der skulde være Tale om et Forsvar, der skulde have en lille Smule Betydning, vilde blive et Fæstningsforsvar, ligesom man maatte sige, at det Forsvar, som havde nogen Betydning i 1864 for vort Vedkommende, var et Fæstningsforsvar, det var Forsvaret af Dybbøl.

Jeg maa ganske vist sige, at den Gang der blev anvendt 40 Mill. paa Fæstningsværker omkring København, til Lands og til Vands, saa tænkte jeg i mit stille Sind: Nu forekommer det mig tvivlsomt, om vi nogen Sinde vilde komme bort fra dette som vort militære Tyngdepunkt her paa

Sjælland. Thi hvis man nu skulde flytte, saa vilde alle disse Penge være kastede i Vandet. Imidlertid ventede jeg med spændt Interesse paa, hvad der vilde komme fra Forsvarskommissionen. Men da der saa kom dette fra Forsvarskommissionen: Vi skulle nedlægge Københavns Landbefæstning, vi skulle ikke bygge nogen anden Fæstning i dens Sted, men vi skulle forsvare Sjælland, det skal være vor militære Opgave, saa fik jeg den Opfattelse, at de Herrer stillede os en ganske umulig militær Opgave, og denne Opfattelse er bleven i høj Grad bestyrket ved at læse de Udtalelser, der ere fremkomne fra de forskellige Generaler. Naar disse pegede paa, at endnu er — bortset fra et enkelt Tilfælde, hvor de naturlige Forhold havde grebet ind — intet Landgangsforøg indenfor Verdenshistorien hidtil mislykkedes, og naar dette aldeles ikke var blevet modsagt, saa maatte det vel være rigtigt, og saa mener jeg, at der derigennem er ført, hvad jeg vil kalde et historisk Bevis for, at vi ikke kunne forhindre en Landgang paa Sjælland af en overmægtig Fjende, der er Herre til Søs. Og nu kan man jo mene om de sagkyndiges Opfattelse, hvad man vil, men det forekommer mig, at Historiens Vidnesbyrd kunne vi ikke kaste Vrag paa. Derfor stiller det sig saaledes for mig, at det ved Bedømmelsen af, hvad vi skulle gøre, maa blive Udgangspunktet, at der er ført historisk Bevis for, at det at forhindre en Landgang er en ugørlig Opgave. Jeg tænkte noget over, hvordan det kunde gaa til, og jeg dannede mig ogsaa en Opfattelse deraf, som jeg senere ogsaa har faaet bekræftet ved Samtale med sagkyndige. Svaret er dette: Angriberen bestemmer Landgangsstedet, han kan komme til Stede paa Landgangsstedet før Forsvareren og kaste Tropper i Land, før Forsvareren naar at komme til Stede. Dertil kommer, at naar Angriberen er Herre til Søs, kan han have Krigsskibe liggende udenfor Landgangsstedet og holde Terrainet ryddeligt og derved lette og støtte Landgangen. Skibene kunne altsaa være til Stede sandsynligvis, før der kommer Feltkanoner fra den anden Side, og selv om der kommer Feltkanoner til Stede, er dog dette svære Skibsskyts saa meget stærkere, og det er heri, man maa søge Forklaringen til, at Landgangen ikke kan forhindres.

Ogsaa jeg hørte med megen Opmærksomhed paa, hvad det ærede Medlem fra Esbjerg (Bluhme) udtalte, og jeg maa sige, at det, han sagde, bestyrkede mig i min